

Llei

sobre la localització
i la identificació de les
persones desaparegudes
durant la Guerra Civil i
la dictadura franquista,
i la dignificació de les
fosses comunes

**Llei 10/2009, del 30 de juny,
sobre la localització i la
identificació de les persones
desaparegudes durant la
Guerra Civil i la dictadura
franquista, i la dignificació
de les fosses comunes**

Aprovada pel Ple del Parlament
(tramitació núm. 200-00037/08)
en la sessió núm. 58, del 17 de juny de 2009
(*Diari de Sessions del Parlament de Catalunya*,
sèrie P, núm. 85/VIII).

Publicada en el *Butlletí Oficial del Parlament
de Catalunya*, núm. 492/VIII, del 22 de juny
de 2009.

Promulgada el 30 de juny de 2009
(*Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*,
núm. 5417, del 9 de juliol de 2009).

Barcelona, 2009

PARLAMENT DE CATALUNYA

Primera edició
Barcelona, novembre del 2009
(edició núm. 351)
Textos Legislatius, 92

© Publicacions del Parlament de Catalunya
Departament d'Edicions
Parc de la Ciutadella, s/n · 08003 Barcelona
Tel. 933 046 635 / Fax 933 046 636
A/e: edicions@parlament.cat
www.parlament.cat

Imprès a IMGESA, Sant Adrià de Besòs
Tiratge: 1.300 exemplars

DL: B.42335-2009

Edició no venal

Presentació

I

La Llei sobre la localització i la identificació de les persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista, i la dignificació de les fosses comunes, aprovada pel Parlament en la sessió del 17 de juny de 2009, és un instrument bàsic de desenvolupament dels principis rectors que l'article 54 de l'Estatut estableix en relació amb la *memòria històrica* de Catalunya.

Aquest precepte estatutari encomana als poders públics l'adopció de les iniciatives institucionals necessàries per al reconeixement i la rehabilitació de tots els ciutadans que han patit persecució com a conseqüència de la defensa de la democràcia i l'autogovern de Catalunya i també determina que la Generalitat vetlli perquè la memòria històrica es converteixi en símbol de dignificació i reconeixement de totes les persones que han patit persecució a causa de les seves opcions personals, ideològiques o de consciència.

II

D'acord amb aquest marc general de referència, aquesta llei complementa la Llei 13/2007, del 31 d'octubre, del Memorial Democràtic, i regula explícitament

els procediments que s'han de seguir per a localitzar les persones desaparegudes durant la Guerra Civil, reconèixer-ne la dignitat i fer efectiu el dret dels seus familiars a obtenir informació sobre el seu destí. Aquest objecte bàsic de la Llei s'amplia amb la senyalització i la dignificació dels llocs d'enterrament i la seva recuperació com a espais de memòria, i també amb la possibilitat de recuperar i identificar les restes de les persones desaparegudes tenint en compte, en aquest cas, el resultat de les actuacions de localització dutes a terme i la viabilitat tècnica i econòmica de les actuacions.

III

L'adopció de les mesures de localització i, si escau, d'identificació i recuperació de restes s'articula per mitjà d'un règim en el qual l'Administració de la Generalitat adquireix un protagonisme especial. En aquest sentit, la Llei li atribueix la capacitat per a iniciar d'ofici les actuacions de localització, identificació i recuperació, sens perjudici que aquesta actuació pugui ser també impulsada pels familiars de les persones desaparegudes o per entitats privades sense ànim de lucre que tinguin entre les seves finalitats estatutàries aquest tipus d'activitats o, en general, la recerca històrica. La Llei també atribueix a la Generalitat la funció de gestionar un cens de persones desaparegudes, que es configura com un registre administratiu en el qual s'han d'inscriure les dades relatives a aquelles persones, a l'efecte de facilitar les tasques de localització i identificació.

Aquest protagonisme de l'Administració es concreta també en la facultat que la Llei li atorga de lide-

rar els procediments administratius corresponents i assumir-ne les despeses, fórmula que contrasta amb la de la Llei de l'Estat 52/2007, del 26 de desembre, que opta per un règim de menor intervenció i responsabilització administrativa com és el de permetre l'actuació per compte dels particulars interessats sotmesa al requisit d'autorització prèvia.

IV

Pel que fa a les actuacions de localització, cal considerar que aquest és l'objecte essencial de la Llei, relacionat amb l'objectiu de senyalitzar i dignificar els llocs d'enterrament i recuperar-los així com a espais de memòria.

En aquest cas, la Llei estableix que totes aquestes actuacions siguin a càrrec de l'Administració de la Generalitat, d'acord amb les seves disponibilitats pressupostàries, i facilita també una àmplia legitimitació a través de les administracions locals, els familiars dels desapareguts i les entitats cíviques per a impulsar el procediment administratiu. Per a facilitar aquestes actuacions, la Llei atribueix a l'Administració de la Generalitat la funció d'elaborar mapes de localització, amb la documentació cartogràfica i geogràfica de les àrees afectades, que han de servir com a guia per a les actuacions que cal emprendre i, en tot cas, com a registre documental acreditatiu de les àrees un cop fetes les tasques de localització.

V

Cal precisar, tanmateix, que la Llei estableix un règim més estricte respecte de les actuacions de recupe-

ració i identificació de restes de persones desaparegudes. En aquest cas, el protagonisme de la Generalitat es reforça amb el reconeixement de la potestat d'acordar o no les actuacions quan aquestes siguin instades per tercers, en funció de les expectatives de viabilitat i èxit de la identificació i recuperació.

En aquesta mateixa línia, també es limita la legitimació de les entitats privades, que en aquest cas no poden actuar per interès propi (com en el cas de la localització), sinó que han d'acreditar que actuen en nom dels familiars de les persones desaparegudes, i s'exigeix que les sol·licituds per a emprendre accions de recuperació i identificació hagin d'anar acompanyades de proves documentals o de la relació d'indícis que les justifiquin.

També cal destacar, en relació amb la recuperació de restes, l'obligació de comunicació a l'autoritat judicial. Aquesta comunicació és un acte que esdevé necessari en aplicació de la normativa processal i penal, en la mesura que les troballes corresponen a restes de persones desaparegudes que han patit una mort violenta.

VI

Una altra mesura que cal destacar de la regulació legal és la possibilitat que té l'Administració actuant d'utilitzar la Llei d'expropiació forçosa per a ocupar temporalment terrenys de propietat privada on es localitzin llocs d'enterrament quan no sigui possible obtenir el consentiment dels propietaris. A aquest efecte, la Llei considera d'utilitat pública o interès social les actuacions previstes en relació amb la lo-

calització de fosses i la recuperació de restes de persones desaparegudes.

VII

Finalment, la Llei estableix una fórmula organitzativa específica per a assistir les actuacions que ha d'emprendre la Generalitat per a aplicar-la. Aquesta fórmula es concreta en la creació del Comitè Tècnic per a la Recuperació i la Identificació de Persones Desaparegudes durant la Guerra Civil i la Dictadura Franquista, que respon a una composició participativa de la qual formen part representants de l'Administració de la Generalitat i local, professionals i acadèmics de prestigi reconegut en el camp de l'arqueologia, l'antropologia, la medicina forense, la història contemporània i el dret, i una representació de les entitats sense ànim de lucre que estan legitimades per a impulsar les actuacions que determina la Llei.

Antoni Bayona
Lletrat

Sumari

Preàmbul	13
Article 1. Objecte	17
Article 2. Localització i identificació de les persones desaparegudes	18
Article 3. Persones i entitats legitimades per a instar la recerca i la localització de les persones desaparegudes	18
Article 4. Cens de persones desaparegudes	19
Article 5. Protecció de dades de caràcter personal	20
Article 6. Mapes de localització	20
Article 7. Recuperació i identificació de restes de persones desaparegudes	21
Article 8. Actuacions per a localitzar, recuperar i identificar restes de persones desaparegudes i per a senyalitzar i dignificar espais	23
Article 9. Mitjans d'actuació	24
Article 10. Descobriment de restes	25
Article 11. Accés als espais i terrenys afectats per les actuacions de localització, recuperació i identificació de restes de persones desaparegudes	25
Article 12. Comitè Tècnic per a la Recuperació i la Identificació de Persones Desaparegudes durant la Guerra Civil i la Dictadura Franquista	26
Disposició addicional. Dades del Cens de persones desaparegudes a Catalunya durant la Guerra Civil i la postguerra	27

Disposició transitòria. Representants del Consell de Governos Locals al Comitè Tècnic per a la Recuperació i la Identificació de Persones Desaparegudes durant la Guerra Civil i la Dictadura Franquista	28
Disposicions finals	
Primera. Normativa supletòria	28
Segona. Desplegament normatiu	28
Tercera. Entrada en vigor	28
Afectacions	29
Disposicions citades	29
Índex analític	31

**Llei 10/2009, del 30 de juny,
sobre la localització i la identificació
de les persones desaparegudes durant
la Guerra Civil i la dictadura franquista,
i la dignificació de les fosses comunes**

Preàmbul

El poble de Catalunya històricament ha fonamentat la seva identitat col·lectiva en valors com la llibertat, la justícia i la igualtat, i també en el respecte a la dignitat de les persones. L'article 4.1 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya disposa que «els poders públics de Catalunya han de promoure el ple exercici de les llibertats i els drets que reconeixen aquest Estatut, la Constitució, la Unió Europea, la Declaració universal de drets humans, el Conveni europeu per a la protecció dels drets humans i els altres tractats i convenis internacionals subscrits per Espanya que reconeixen i garanteixen els drets i les llibertats fonamentals». L'article 54 de l'Estatut d'autonomia disposa que «la Generalitat i els altres poders públics han de vetllar pel coneixement i el manteniment de la memòria històrica de Catalunya com a patrimoni col·lectiu que testimonia la resistència i la lluita pels drets i les llibertats democràtiques» i, alhora, els insta a «adoptar les iniciatives institucionals necessàries per

al reconeixement i la rehabilitació de tots els ciutadans que han patit persecució com a conseqüència de la defensa de la democràcia i l'autogovern de Catalunya». Així mateix, estableix que la Generalitat ha de vetllar pel «reconeixement de totes les persones que han patit persecució a causa de llurs opcions personals, ideològiques o de consciència».

Per tant, aquesta llei, que s'inscriu en el marc de la Declaració universal de drets humans i els tractats i acords internacionals sobre els drets a què fa referència l'article 4.1 de l'Estatut d'autonomia, emana directament del dit article 54, i l'acompleix en els dos aspectes que assenyala l'Estatut: reconèixer i rehabilitar la memòria de tots els que van patir «persecució com a conseqüència de la defensa de la democràcia i l'autogovern de Catalunya» o «a causa de llurs opcions personals, ideològiques o de consciència». En aquest sentit, aquesta llei és complementària de la Llei 13/2007, del 31 d'octubre, del Memorial Democràtic, i, al mateix temps, concreta normativament la Moció 217/VI del Parlament, del 27 de març de 2003, sobre la recuperació de la memòria històrica, especialment pel que fa al reconeixement de les persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la postguerra. Aquesta moció insta el Govern a culminar el mapa de tots els llocs on hi ha fosses comunes a Catalunya, incloent-hi el treball de camp corresponent, a elaborar un cens de les persones desaparegudes a Catalunya durant la Guerra Civil i la postguerra immediata que puguin estar enterrades de manera irregular o en fosses comunes, a preveure els mitjans materials i personals

necessaris per a rescatar i classificar les restes humanes, a dur a terme els treballs de recuperació per mitjà de l'exhumació de les restes humanes de les fosses comunes i a dignificar les fosses comunes localitzades perquè les noves generacions puguin mantenir viva una part de llur memòria. Finalment, aquesta llei dóna cobertura a la tasca iniciada per la Generalitat per a recuperar la memòria històrica de totes les persones que van ésser executades i enterrades en fosses comunes durant la Guerra Civil i la postguerra i, alhora, reconeix el dret dels familiars a demanar-ne la recuperació de les restes i a disposar-ne la destinació.

El cop d'estat del 18 de juliol de 1936 contra el Govern constitucional de la Segona República, representat a Catalunya pel Govern de la Generalitat, va donar pas a una llarga i cruenta guerra civil que, en ambdues rereguardes, es va traduir en un esclat de violència que va costar la vida a desenes de milers de persones. Especialment entre els mesos de juliol i desembre del 1936, es van generalitzar les detencions arbitràries, les tortures, les execucions extrajudicials i les inhumacions clandestines. Una vegada acabada la Guerra Civil, la repressió institucionalitzada pels vencedors en forma de consells de guerra sense garanties jurídiques va continuar durant una llarga postguerra.

La primera acció per a recuperar, dignificar i identificar les restes de les víctimes de les execucions extrajudicials i de les inhumacions clandestines a Catalunya va ésser efectuada pel Tribunal de Cassació de Catalunya el 1937, a instàncies del Govern de la Ge-

neralitat. En el cas de les autoritats rebels, les primeres disposicions sobre les exhumacions i els trasllats de les restes i sobre les persones desaparegudes es van adoptar a l'octubre del 1936 i es van ampliar un cop acabada la guerra, però només van afectar, en aquest darrer cas, les víctimes de la repressió republicana, cosa que va condemnar a l'oblit les víctimes de la repressió franquista, les restes mortals de les quals es troben encara ara, molt sovint, en fosses comunes de localització no sempre coneguda. Es troben en una situació similar nombroses fosses de soldats de l'exèrcit republicà i de l'exèrcit franquista prop de les línies dels fronts, dels hospitals de campanya i dels hospitals militars.

Així doncs, la majoria de les persones executades en territori republicà van ésser localitzades, exhumades, identificades i enterrades a llurs llocs d'origen, després de la Guerra Civil, d'acord amb les disposicions dictades el 1936. Per contra, molts ciutadans executats per la dictadura de Franco van restar exclosos de les disposicions esmentades. Aquesta diferència en el tracte legal rebut per les víctimes de la repressió va causar a llurs familiars un patiment addicional que s'ha prolongat fins avui, i per a ells encara constitueix una vulneració del principi d'igualtat reconegut per l'article 14 de la Constitució espanyola, que estableix la igualtat «davant la llei, sense que pugui prevaler cap discriminació per raó de naixença, raça, sexe, religió, opinió o qualsevol altra condició o circumstància personal o social».

En conseqüència, l'objectiu principal i prioritari d'aquesta llei és localitzar i, si escau, recuperar

i identificar les restes de les persones, tant civils com militars, que van desaparèixer i de les que van ésser executades i enterrades en fosses comunes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista, per a reconèixer-ne la dignitat amb independència de les opcions ideològiques, personals o de consciència que els van fer víctimes de la repressió. Per aconseguir aquest objectiu, escau crear el marc jurídic i els mecanismes necessaris per a localitzar i identificar les persones desaparegudes: entre altres, un cens de persones desaparegudes, mapes de fosses i mesures per a senyalitzar i dignificar espais. La Llei també reconeix el dret dels familiars de les persones desaparegudes a instar-ne la recuperació de les restes i a disposar-ne la destinació. D'aquesta manera, la Llei fa efectiu el dret de la societat a conèixer la veritat dels fets del passat, per dur a terme la justícia, i les circumstàncies en les quals es van produir les desaparicions i es van cometre les vulneracions dels drets humans durant la Guerra Civil i la postguerra, i contribueix així a la reparació del dolor de les víctimes.

Article 1. Objecte

L'objecte d'aquesta llei és:

- a) Localitzar les persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista per a reconèixer-ne la dignitat i fer efectius els drets de llurs familiars a obtenir informació sobre llur destí i, si escau, a recuperar-ne i a identificar-ne les restes.
- b) Senyalitzar i dignificar els llocs dels enterraments i recuperar-los com a espais de memòria.

- c) Satisfer el dret de la societat a conèixer la veritat dels fets esdevinguts durant la Guerra Civil i la dictadura franquista i les circumstàncies en què, durant aquest període, es van produir desaparicions de persones i es van cometre vulneracions dels drets humans.

Article 2. Localització i identificació de les persones desaparegudes

1. L'Administració de la Generalitat ha de procurar localitzar i, si escau, recuperar i identificar les persones desaparegudes en campanya, en captivitat o de manera forçada, durant la Guerra Civil i la dictadura franquista, el parador de les quals s'ignori.
2. Als efectes d'aquesta llei, s'entén per *desaparició forçada de persones* l'arrest, la detenció, el segrest o qualsevol altra forma de privació de llibertat de persones per part dels poders públics o d'organitzacions polítiques o sindicals o amb llur autorització, suport o aquiescència, seguit de la negativa a admetre aquesta privació de llibertat o a donar informació sobre el destí o el parador d'aquestes persones, amb la intenció de deixar-les fora de l'empara de la llei.

Article 3. Persones i entitats legitimades per a instar la recerca i la localització de les persones desaparegudes

1. Les persones i les entitats legitimades per a instar la recerca i la localització de les persones desaparegudes, a més de l'Administració de la Generalitat

- i l'Administració local, en exercici de les competències que els són pròpies, són les següents:
- a) Les persones que n'han estat cònjuges, les que hi han estat vinculades per una relació de convivència anàloga a la conjugal, els descendents directes i els parents consanguinis o per adopció.
 - b) Les entitats privades sense ànim de lucre que compleixen llurs funcions majoritàriament a Catalunya i que, entre llurs finalitats estatutàries, inclouen aquest tipus d'activitats o, en general, la recerca històrica.
2. Les despeses derivades de les actuacions per a la recerca i la localització de les persones inscrites en el Cens de persones desaparegudes, en els termes establerts per aquesta llei, són a càrrec de l'Administració de la Generalitat, d'acord amb les seves disponibilitats pressupostàries, i sens perjudici de l'aportació d'altres administracions i institucions públiques i privades.

Article 4. Cens de persones desaparegudes

1. El Cens de persones desaparegudes es configura com un registre administratiu de caràcter públic en el qual s'han d'inscriure les dades de les persones desaparegudes a què fa referència l'article 2.1, que puguin permetre'n la localització i, si escau, la identificació, i en relació amb les quals s'hagi sol·licitat l'actuació de l'Administració de la Generalitat.
2. La inscripció en el Cens de persones desaparegudes es duu a terme amb el consentiment exprés i per escrit de la persona sol·licitant.

3. S'han d'establir, per via reglamentària, les dades de les persones desaparegudes i les circumstàncies de la desaparició que han d'ésser objecte d'inscripció en el Cens, i també els models dels formularis, en suport paper i en suport electrònic, que s'han d'utilitzar.

Article 5. Protecció de dades de caràcter personal

L'Administració de la Generalitat, d'acord amb el que estableix la Llei orgànica 15/1999, del 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal, i el Reglament que la desenvolupa, aprovat pel Reial decret 1720/2007, del 21 de desembre, ha d'adoptar les mesures tècniques i organitzatives necessàries per a garantir la seguretat de les dades de caràcter personal associades al Cens de persones desaparegudes que no tinguin caràcter públic i evitar-ne l'alteració, la pèrdua, el tractament o l'accés no autoritzat, tenint en compte la tecnologia disponible, la naturalesa de les dades especialment protegides i els riscos a què es troben exposades. Respecte a aquestes dades, l'Administració de la Generalitat ha d'adoptar mesures de seguretat de nivell alt.

Article 6. Mapes de localització

1. L'Administració de la Generalitat, amb la col·laboració, si escau, d'altres institucions públiques o privades sense ànim de lucre que tenen la recerca històrica i arqueològica entre llurs finalitats estatutàries, ha d'elaborar els mapes en què han de figurar les àrees dins el territori de Catalunya en les

- quals es localitzen o, d'acord amb les dades disponibles, es presumeix que es poden localitzar les restes de les persones a què fa referència l'article 2.1.
2. La documentació cartogràfica i geogràfica amb les localitzacions a què fa referència l'apartat 1 i les informacions complementàries disponibles han d'estar a disposició de les persones interessades i del públic en general, en suport analògic i digital, en els termes que es determinin per via reglamentària.
 3. Les àrees incloses en els mapes a què fa referència l'apartat 1 han d'ésser objecte d'una preservació especial pels propietaris o titulars d'altres drets, de conformitat amb el que estableixen les diferents figures del planejament i de l'ordenació del sòl.
 4. El Govern pot establir mecanismes i acords de col·laboració i cooperació amb els governs de l'Estat i d'altres comunitats autònomes i amb les entitats locals per tal d'elaborar els documents cartogràfics i geogràfics d'abast supraautonòmic o supramunicipal que es considerin pertinents.

Article 7. Recuperació i identificació de restes de persones desaparegudes

1. Correspon a l'Administració de la Generalitat dur a terme les actuacions necessàries per a recuperar i identificar les restes de les persones a què fa referència l'article 2.1. Aquestes actuacions són a càrrec de l'Administració de la Generalitat, d'acord amb les seves disponibilitats pressupostàries.
2. Les actuacions per a recuperar i identificar les persones desaparegudes a què fa referència l'apartat 1

s'han d'emprendre per iniciativa del departament competent en matèria de memòria democràtica, tenint en compte el resultat de les actuacions de localització dutes a terme i la viabilitat tècnica i econòmica de les actuacions.

3. Poden instar les actuacions per a recuperar i identificar les persones desaparegudes a què fa referència l'apartat 1, a més de l'Administració de la Generalitat i l'Administració local, en exercici de les competències que els són pròpies, les persones i les entitats següents:
 - a) Les persones que n'han estat cònjuges, les que hi han estat vinculades per una relació de convivència anàloga a la conjugal, els descendents directes i els parents consanguinis o per adopció, fins al tercer grau de parentiu.
 - b) Les entitats privades sense ànim de lucre que compleixen llurs funcions majoritàriament a Catalunya i que, entre llurs finalitats estatutàries, inclouen aquest tipus d'activitats o, en general, la recerca històrica, quan actuïn en nom d'aquelles persones.
4. Les sol·licituds per a emprendre les accions regulades per aquest article han d'anar acompanyades de les proves documentals o de la relació d'indícis que les justifiquin.
5. L'Administració de la Generalitat ha de comunicar la iniciació o no de les actuacions a les persones o les institucions a què fa referència l'apartat 3. En el cas que no s'emprenguin les actuacions, els n'ha d'indicar els motius i els recursos administratius que s'hi poden interposar.

6. L'Administració de la Generalitat ha de comunicar a l'autoritat judicial competent les troballes de restes de persones desaparegudes.
7. S'han de determinar, per via reglamentària, les condicions i els procediments pertinents per a garantir que les persones i entitats a què fa referència l'apartat 3 puguin recuperar les restes per a traslladar-les. Amb aquesta finalitat, l'Administració de la Generalitat pot establir un sistema de bancs de dades. Les restes que hagin estat traslladades i no siguin reclamades han d'ésser inhumades en el cementiri corresponent al terme municipal en què es van trobar.
8. Durant els procediments de recuperació, identificació i destinació final de les restes de les persones desaparegudes, cal respectar en tot moment el dret a la intimitat, la dignitat, les conviccions religioses, filosòfiques o culturals i el dolor dels familiars.

Article 8. Actuacions per a localitzar, recuperar i identificar restes de persones desaparegudes i per a senyalitzar i dignificar espais

1. Les actuacions per a localitzar i, si escau, recuperar i identificar restes de persones desaparegudes, i per a senyalitzar i dignificar espais, requereixen, en tots els casos, els estudis històrics, arqueològics i antropològics pertinents, que poden incloure prospeccions, excavacions, estudis analítics i recollida de testimonis, per a determinar les circumstàncies, personals o socials, de la desaparició.

2. S'ha de regular, per via reglamentària, el tractament i la devolució, si escau, dels objectes mobles trobats.
3. En el cas que la intervenció en un indret on es puguin localitzar restes de persones desaparegudes consisteixi a recuperar-lo com a espai de memòria, cal adoptar les mesures pertinents per a garantir-ne la preservació i fer-hi la senyalització i dignificació corresponent, amb l'estudi previ, i la divulgació posterior, dels esdeveniments històrics associats a la desaparició d'aquelles persones. Per a fer possible el desenvolupament d'aquestes actuacions, cal establir en cada cas els corresponents acords de col·laboració, tant tècnica com econòmica, amb els ajuntaments afectats.
4. El Govern de la Generalitat, per mitjà del departament competent en matèria de memòria democràtica, i d'acord amb les entitats municipalistes, ha d'impulsar un protocol d'actuació per a dignificar les fosses comunes als cementiris municipals i destinar els recursos necessaris per a dur a terme aquest protocol, si escau, amb la col·laboració dels ajuntaments respectius.

Article 9. Mitjans d'actuació

El departament competent en matèria de memòria democràtica ha d'executar les actuacions establertes per aquesta llei directament, amb mitjans propis o aliens. A aquest efecte, pot subscriure convenis de col·laboració amb altres administracions públiques o universitats que tinguin entre llurs finalitats estatutàries dur a terme aquest tipus d'activitats i

que comptin amb professionals adequats per a dur-les a terme i que acreditin la capacitat científica necessària.

Article 10. Descobriment de restes

En el cas que, per atzar, algú descobreixi restes que puguin correspondre a les persones desaparegudes a què fa referència l'article 2.1 ho ha de fer saber, en el termini de quaranta-vuit hores, a l'Administració de la Generalitat o a l'Ajuntament corresponent, el qual ho ha de comunicar al departament competent en matèria de memòria democràtica en el termini de quaranta-vuit hores.

Article 11. Accés als espais i terrenys afectats per les actuacions de localització, recuperació i identificació de restes de persones desaparegudes

1. Els treballs relacionats amb les actuacions a què fan referència els articles 7.1 i 8.1 tenen la consideració de fins d'utilitat pública o interès social a l'efecte de permetre, si s'escau i d'acord amb els articles 108 a 118 de la Llei del 16 de desembre de 1954, sobre expropiació forçosa, l'ocupació temporal dels terrenys on s'hagin de dur a terme aquests treballs.
2. En el cas de terrenys de titularitat privada, s'ha de sol·licitar el consentiment dels titulars dels drets sobre els terrenys en què es trobin les restes. En el cas que no s'obtingui el consentiment, l'Administració de la Generalitat pot autoritzar l'ocupació temporal d'aquests terrenys, amb l'audiència prè-

via dels titulars dels drets afectats i amb l'establiment de la indemnització corresponent.

Article 12. Comitè Tècnic per a la Recuperació i la Identificació de Persones Desaparegudes durant la Guerra Civil i la Dictadura Franquista

1. Es crea el Comitè Tècnic per a la Recuperació i la Identificació de Persones Desaparegudes durant la Guerra Civil i la Dictadura Franquista, com a òrgan col·legiat de l'Administració de la Generalitat, de participació externa, amb funcions consultives i d'assessorament amb relació a les actuacions regulades per aquesta llei.
2. El Comitè Tècnic s'adscriu al departament competent en matèria de memòria democràtica i, pel que fa a l'organització i el funcionament, es regeix pel seu reglament i pel que disposa la legislació vigent en matèria d'òrgans col·legiats de l'Administració de la Generalitat.
3. El Comitè Tècnic, que ha de tendir a assolir una composició del cinquanta per cent de dones, és integrat pels membres següents:
 - a) Un president o presidenta, que ha d'ésser una persona en representació del departament competent en matèria de memòria democràtica.
 - b) Cinc professionals i acadèmics de prestigi reconegut en el camp, respectivament, de l'arqueologia, l'antropologia física, la medicina forense, la història contemporània i el dret.
 - c) Una persona en representació de les entitats sense ànim de lucre que compleixin llurs funcions majori-

tàriament a Catalunya i que incloguin el desenvolupament de les activitats regulades per aquesta llei entre llurs finalitats estatutàries.

- d) Dues persones en representació del Consell de Govern Locals.
4. El president i els vuit membres del Comitè Tècnic són nomenats pel Govern per un període de quatre anys, a proposta dels departaments amb competències en matèria de salut, justícia, patrimoni cultural, universitats, administració local i memòria democràtica.
5. El Comitè Tècnic té les funcions següents:
 - a) Emetre informes preceptius sobre les actuacions a què fa referència l'article 7.
 - b) Emetre un informe anual d'avaluació de les actuacions dutes a terme, que ha d'enviar al Govern i al Parlament.
 - c) Emetre els informes que li sol·liciti el conseller o consellera del departament que té atribuïdes les competències establertes per aquesta llei.
 - d) Formular les observacions i les propostes que consideri pertinents.
6. Els membres del Comitè Tècnic han de percebre les dietes d'assistència que determini el Govern.

Disposició addicional. Dades del Cens de persones desaparegudes a Catalunya durant la Guerra Civil i la postguerra

Les dades que en el moment de l'entrada en vigor d'aquesta llei estiguin incorporades al Cens de persones desaparegudes a Catalunya durant la Guerra Civil i la postguerra, creat en virtut de la Moció 217/VI del Parla-

ment, del 27 de març de 2003, sobre la recuperació de la memòria històrica, passen a integrar el Cens de persones desaparegudes, a què fa referència l'article 4.1.

Disposició transitòria. Representants del Consell de Governos Locals al Comitè Tècnic per a la Recuperació i la Identificació de Persones Desaparegudes durant la Guerra Civil i la Dictadura Franquista

Mentre no es creï el Consell de Governos Locals, els seus representants al Comitè Tècnic per a la Recuperació i la Identificació de Persones Desaparegudes durant la Guerra Civil i la Dictadura Franquista, creat per l'article 12, han d'ésser designats per les dues entitats representatives dels municipis de Catalunya.

Disposicions finals

Primera. Normativa supletòria

En tot el que no regulen aquesta llei i les disposicions que la desenvolupen, és aplicable supletòriament la Llei 9/1993, del 30 de setembre, del patrimoni cultural català.

Segona. Desplegament normatiu

El Govern ha d'aprovar les disposicions necessàries per a desplegar i aplicar el que estableix aquesta llei.

Tercera. Entrada en vigor

Aquesta llei entra en vigor l'endemà d'haver estat publicada en el *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*.

Afectacions

Llei 9/1993, del 30 de setembre, del patrimoni cultural català

aplicació supletòria DF1

Disposicions citades

Catalunya

Llei 13/2007, del 31 d'octubre, del Memorial

Democràtic preàmbul

Moció 217/VI del Parlament, del 27 de març de 2003, sobre la recuperació de la memòria històrica preàmbul; DA

Estat

Llei del 16 de desembre de 1954, sobre expropiació forçosa 11.1

Llei orgànica 15/1999, del 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal 5

Reial decret 1720/2007, del 21 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament de desenvolupament de la Llei orgànica 15/1999, del 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal 5

Organismes internacionals

Declaració universal de drets humans preàmbul

Índex analític

acadèmics especialistes

Vegeu *membres del Comitè Tècnic*

acords de col·laboració

establiment 6.4; 8.3; 9

Administració

— de la Generalitat

autorització de l'ocupació temporal de terrenys de titularitat privada 11.2

comunicació de la troballa de restes de persones desaparegudes 7.6

elaboració de mapes de localització 6.1

establiment d'un sistema de bancs de dades 7.7

funcions en matèria de recerca, localització, recuperació i identificació de persones desaparegudes 2.1; 3.1; 3.2; 7.1; 7.3; 7.5

protecció de les dades de caràcter personal 5

— local

funcions en matèria de recerca, localització, recuperació i identificació de persones desaparegudes 3.1; 7.3

arrest

Vegeu *desaparició forçada de persones*

Cens de persones desaparegudes

dades objecte d'inscripció 4.1; 4.3

inscripció 3.2; 4.2

models de formularis 4.3

naturalesa jurídica 4.1

protecció de les dades de caràcter personal 5

Cens de persones desaparegudes a Catalunya durant la Guerra Civil i la postguerra

integració de les dades en el Cens de persones desaparegudes DA

Comitè Tècnic per a la Recuperació i la Identificació de Persones Desaparegudes durant la Guerra Civil i la Dictadura Franquista

adscripció 12.2

caràcter col·legiat 12.1

composició 12.3

creació 12.1

funcionament 12.2

funcions 12.1; 12.5

naturalesa jurídica 12.1

òrgan de participació externa 12.1

organització 12.2

règim jurídic 12.2

Vegeu també *membres del Comitè Tècnic*

cònjuges

legitimació per a instar la recerca i la localització de les persones desaparegudes 3.1.a

legitimació per a instar la recuperació i la identificació de les restes de persones desaparegudes 7.3.a

recuperació de les restes de persones desaparegudes 7.7

Consell de Governos Locals

representació en el Comitè Tècnic 12.3.d; DT

Vegeu també *membres del Comitè Tècnic*

convenis de col·laboració

Vegeu *acords de col·laboració*

conviccions

— culturals

respecte 7.8

— filosòfiques

respecte 7.8

— religioses

respecte 7.8

dades de caràcter personal

accés no autoritzat 5

alteració 5

pèrdua 5

protecció 5

tractament no autoritzat 5

departament competent

— en matèria d'administració local

proposta dels membres del Comitè Tècnic 12.4

— en matèria de justícia

proposta dels membres del Comitè Tècnic 12.4

— en matèria de memòria democràtica

actuacions de recuperació i identificació de restes de persones desaparegudes 7.2; 9

adscripció del Comitè Tècnic 12.2

formes d'executar les actuacions 9

impuls d'un protocol d'actuació per a dignificar les fosses comunes 8

iniciativa per a emprendre les actuacions 7.2

proposta dels membres del Comitè Tècnic 12.4

recepció d'informació sobre el descobriment de restes de persones desaparegudes 10

subscripció de convenis de col·laboració 9

— en matèria de patrimoni cultural

proposta dels membres del Comitè Tècnic 12.4

- en matèria de salut
proposta dels membres del Comitè Tècnic 12.4
- en matèria d'universitats
proposta dels membres del Comitè Tècnic 12.4
- desaparició
 - circumstàncies* 4.3; 8.1; 8.3
 - forçada de persones
definició 2.2
- descendents directes
 - legitimació per a instar la recerca i la localització de les persones desaparegudes* 3.1.a
 - legitimació per a instar la recuperació i la identificació de les restes de persones desaparegudes* 7.3.a
 - recuperació de les restes de persones desaparegudes* 7.7
- desplegament normatiu
disposició DF2
- detenció
Vegeu *desaparició forçada de persones*
- dignificació dels llocs dels enterraments
Vegeu *senyalització i dignificació dels llocs dels enterraments*
- dignitat
 - reconeixement* 1.a
 - respecte* 7.8
- documentació cartogràfica i geogràfica
Vegeu *mapes de localització*
- dolor dels familiars
respecte 7.8
- dret
 - a conèixer la veritat
objecte de la Llei 1.c

— a la intimitat dels familiars

respecte 7.8

entitats privades sense ànim de lucre

*legitimació per a instar la recerca i la localització
de les persones desaparegudes* 3.1.b

*legitimació per a instar la recuperació i la identificació
de les restes de persones desaparegudes* 7.3.b

Vegeu també *membres del Comitè Tècnic*

entrada en vigor de la Llei

disposició DF3

espai de memòria

acords de col·laboració amb els ajuntaments afectats 8.3

adopció de mesures per a garantir-ne la preservació 8.3

dignificació 8.3

recuperació 1.b; 8.3

senyalització 8.3

Vegeu també *senyalització i dignificació dels llocs dels enterraments*

estudis històrics, arqueològics i antropològics

contingut 8.1

excavacions

Vegeu *estudis històrics, arqueològics i antropològics*

fosses comunes

dignificació 8.4

Vegeu també *espai de memòria*

Govern

desplegament i aplicació de la Llei DF2

*determinació de les dietes d'assistència dels membres
del Comitè Tècnic* 12.6

dignificació de les fosses comunes 8.4

*establiment de mecanismes i acords de col·laboració
i cooperació* 6.4

nomenament dels membres del Comitè Tècnic 12.4
recepció de l'informe anual del Comitè Tècnic 12.5.b

identificació de restes de persones desaparegudes

Vegeu recuperació i identificació de restes de persones desaparegudes

localització de persones desaparegudes

actuacions 7.2; 11.1

dades del Cens de persones desaparegudes 4.1

despeses 3.2

estudis 8.1

objecte de la Llei 1.a; 2.1

persones i entitats legitimades per a instar-la 3.1

Vegeu també estudis històrics, arqueològics i antropològics; mapes de localització; recuperació i identificació de restes de persones desaparegudes

mapes de localització

contingut 6.1

elaboració 6.1; 6.4

posada a disposició de les persones interessades i del públic en general 6.2

preservació de les àrees incloses en els mapes 6.3

membres del Comitè Tècnic

dietes d'assistència 12.6

durada del càrrec 12.4

nomenament 12.4

paritat de gènere 12.3

president o presidenta 12.3.a

professionals i acadèmics especialistes 12.3.b

representant de les entitats sense ànim de lucre 12.3.c

representants del Consell de Governos Locals 12.3.d; DT

objectes mobles trobats

devolució 8.2

tractament 8.2

parents

— consanguinis

*legitimació per a instar la recerca i la localització
de les persones desaparegudes 3.1.a*

*legitimació per a instar la recuperació i la identificació
de les restes de persones desaparegudes 7.3.a*

*recuperació de les restes de persones
desaparegudes 7.7*

— per adopció

*legitimació per a instar la recerca i la localització
de les persones desaparegudes 3.1.a*

*legitimació per a instar la recuperació i la identificació
de les restes de persones desaparegudes 7.3.a*

recuperació de les restes de persones desaparegudes 7.7

persones vinculades amb les persones
desaparegudes per una relació de convivència
anàloga a la conjugal

*legitimació per a instar la recerca i la localització
de les persones desaparegudes 3.1.a*

*legitimació per a instar la recuperació i la identificació
de les restes de persones desaparegudes 7.3.a*

*recuperació de les restes de persones
desaparegudes 7.7*

president o presidenta

Vegeu membres del Comitè Tècnic

professionals i acadèmics especialistes

Vegeu membres del Comitè Tècnic

prospeccions

Vegeu estudis històrics, arqueològics i antropològics

recerca de les persones desaparegudes

despeses 3.2

persones i entitats legitimades per a instar-la 3.1

recuperació i identificació de restes de persones desaparegudes

actuacions 7.1; 7.2; 11.1

condicions 7.4; 7.7

estudis 8.1

iniciativa per a dur-la a terme 7.2

òrgan encarregat de dur-la a terme 7.1

persones i entitats legitimades per a instar-la 7.3

procediment 7.7; 7.8

restes de persones desaparegudes

descobriment 10

inhumació 7.7

Vegeu també *localització de persones desaparegudes*;
recuperació i identificació de restes de persones desaparegudes

secrest

Vegeu *desaparició forçada de persones*

senyalització i dignificació dels llocs dels enterraments

consideració dels treballs com a fins d'utilitat pública o interès social 11.1

estudis 8.1

objecte de la llei 1.b

protocol d'actuació 8.4

terrenys de titularitat privada

consentiment dels titulars 11.2

indemnització als titulars 11.2

ocupació temporal 11.2

testimonis

Vegeu *estudis històrics, arqueològics i antropològics*

Col·lecció Textos Legislatius

1. Llei del Consell de l'Audiovisual de Catalunya
2. Llei de pensions periòdiques
3. Llei de regulació de la publicitat dinàmica a Catalunya
4. Llei d'ordenació del transport en aigües marítimes i continentals
5. Llei reguladora de la incineració de residus
6. Llei de regulació dels drets d'usdefruit, d'ús i d'habitació
7. Llei d'acolliment familiar per a persones grans
8. Llei de l'impost sobre grans establiments comercials
9. Llei d'equipaments comercials
10. Llei per la qual es regula la publicitat institucional
11. Llei d'aeroports de Catalunya
12. Llei sobre els drets d'informació concernent la salut i l'autonomia del pacient, i la documentació clínica
13. Llei de creació de l'Institut Català de les Indústries Culturals
14. Llei d'acolliment de persones grans
15. Llei de creació de l'ens Infraestructures Ferroviàries de Catalunya
16. Llei d'urbanisme
17. Llei d'ordenació ambiental de l'enllumenament per a la protecció del medi nocturn
18. Llei de cooperació al desenvolupament
19. Llei de meteorologia
20. Llei d'arxius i documents
21. Llei de turisme de Catalunya
22. Llei de protecció contra la contaminació acústica
23. Llei d'ordenació vitivinícola
24. Llei de prevenció i assistència en matèria de substàncies que poden generar dependència
25. Llei d'orientació agrària
26. Llei de l'Agència Catalana de Protecció de Dades
27. Llei del transport per cable
28. Llei de confraries de pescadors
29. Llei de modificació de la Llei 6/1993, del 15 de juliol, reguladora dels residus
30. Llei de finançament de les infraestructures de tractament de residus i del cànon sobre la deposició de residus
31. Llei de mesures de prevenció dels incendis forestals en les urbanitzacions sense continuïtat immediata amb la trama urbana
32. Llei de foment de la pau
33. Llei de la mobilitat

34. Llei de les cambres oficials de comerç, indústria i navegació de Catalunya i del Consell General de les Cambres
35. Llei de mesures de suport al retorn dels catalans emigrats i llurs descendents, i de segona modificació de la Llei 18/1996
36. Llei de mesures relatives a la conciliació del treball amb la vida familiar del personal de les administracions públiques catalanes i de modificació dels articles 96 i 97 del Decret legislatiu 1/1997
37. Llei de qualitat agroalimentària
38. Llei d'ordenació del sistema d'ocupació i de creació del Servei d'Ocupació de Catalunya
39. Llei del taxi
40. Llei de justícia juvenil
41. Llei de modificació de la Llei 37/1991, del 30 de desembre, sobre mesures de protecció dels menors desemparats i de l'adopció, i de regulació de l'atenció especial als adolescents amb conductes d'alt risc social
42. Llei de cooperatives
43. Llei d'universitats de Catalunya
44. Llei de creació del Col·legi Professional de l'Audiovisual de Catalunya
45. Llei de millora de barris, àrees urbanes i viles que requereixen una atenció especial
46. Llei de contractes d'integració
47. Llei de modificació de la Llei 9/1998, del Codi de Família, de la Llei 10/1998, d'unions estables de parella, i de la Llei 40/1991, del Codi de Successions per causa de mort en el Dret Civil de Catalunya, en matèria d'adopció i tutela
48. Llei de la Comissió Jurídica Assessora
49. Llei de protecció, gestió i ordenació del paisatge
50. Llei del Jurat d'Expropiació de Catalunya
51. Llei de modificació de la Llei 8/2004, del 23 de desembre, d'horaris comercials
52. Llei d'equipaments comercials
53. Llei de la comunicació audiovisual de Catalunya
54. Llei de la iniciativa legislativa popular
55. Llei ferroviària
56. Llei de l'exercici de professions titulades i dels col·legis professionals
57. Llei del Consell de Relacions Laborals
58. Llei del *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*
59. Llei de l'obra pública
60. Llei del Centre d'Estudis d'Opinió
61. Llei de l'Agència Tributària de Catalunya
62. Llei de l'Institut Català de la Salut
63. Llei del Centre d'Atenció i Gestió de Trucades d'Urgència

64. Llei de l'Institut de Seguretat Pública de Catalunya
65. Llei de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals
66. Llei de serveis socials
67. Llei del Memorial Democràtic
68. Llei de l'Institut Català Internacional per la Pau
69. Llei de l'Agència Catalana de Turisme
70. Llei del dret a l'habitatge
71. Llei de contractes de conreu
72. Llei de modificació de la Llei 10/1994, de l'11 de juliol, de la Policia de la Generalitat - Mossos d'Esquadra
73. Llei de l'exercici de les professions de l'esport
74. Llei del llibre tercer del Codi civil de Catalunya, relatiu a les persones jurídiques
75. Llei del dret de les dones a eradicar la violència masclista
76. Llei del Consell Nacional de la Cultura i de les Arts
77. Llei de finançament de les infraestructures de gestió dels residus i dels cànons sobre la disposició del rebuig dels residus
78. Llei de modificació de la Llei 6/1993, de 15 de juliol, reguladora dels residus (text consolidat)
79. Llei del llibre quart del Codi civil de Catalunya, relatiu a les successions
80. Llei de modificació de la Llei 7/1993, del 30 de setembre, de carreteres
81. Llei de seguretat industrial
82. Llei de la presidència de la Generalitat i del Govern
83. Llei de l'Oficina Antifrau de Catalunya (text consolidat)
84. Llei de garantia i qualitat del subministrament elèctric
85. Llei de l'Autoritat Catalana de la Competència
86. Llei del Consell de Garanties Estatutàries
87. Llei de regularització i millora d'urbanitzacions amb dèficits urbanístics
88. Llei de l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries
89. Llei dels recursos contra la qualificació negativa dels títols o les clàusules concretes en matèria de dret català que s'hagin d'inscriure en un registre de la propietat, mercantil o de béns mobles de Catalunya
90. Llei d'avaluació ambiental de plans i programes
91. Llei de política industrial
92. Llei sobre la localització i la identificació de les persones desaparegudes durant la Guerra Civil i la dictadura franquista, i la dignificació de les fosses comunes